

Digitālo pakalpojumu aktualitātes Latvijas Nacionālajā bibliotēkā

Anda Baklāne anda.baklane@lnb.lv

Latvijas Nacionālā bibliotēka, digitālās pētniecības pakalpojumu vadītāja

Jaunākie valodas resursi un rīki digitālajām humanitārajām zinātnēm

Rīga, LU MII, 12.09.2023

Kultūras mantojuma izplatīšanas sistēma **Latvijas Digitālā bibliotēka**

Digitālās pētniecības pakalpojumu
aktualitātes

KAS MEKLĒ - TAS ATROD

 [Izvērstā meklēšana](#)

Izvēlies kategoriju

Latvijas kultūras un zinātnes mantojuma [krātuve](#)

 Teksti

 Attēli

 Video

 Audio

 Priekšmeti

digitalabiblioteka.lv
Testa versija:
digitalabiblioteka.lndb.lv

IESAKĀM

REDZI, DZIRDI LATVIJU!

Latvijas Nacionālā arhīva Latvijas Valsts kinofotofonodokumentu arhīva
audiovizuālo, foto un skaņas dokumentu digitālā krātuve

[Uzzināt vairāk](#)

Latvijas Digitālā bibliotēka

- Viens piekļuves punkts digitalizētam un digitāli radītam Latvijas kultūras un zinātnes mantojumam
 - Vairāk nekā 3,5 miljoni teksta dokumentu un 180 000 attēlu
 - Vairāk nekā 13 800 video/kino un 39 400 skaņas dokumentu
 - Vairāk nekā 98 000 muzeju priekšmetu
- KMIS ļauj piekļūt plašiem Latvijas kultūras institūciju digitalizētajiem krājumiem
 - Latvijas Nacionālā bibliotēka
 - Latvijas Nacionālais arhīvs
 - Nacionālās kultūras mantojuma pārvalde
 - Vairāk nekā 100 muzeju
- Vairāk nekā 400 mazie satura partneri – institūcijas un privātpersonas

Mēs esam:

Bibliotekāri

Muzeju speciālisti

Arhīvistu

Datu veidotāji

IT speciālisti

Kultūras institūciju darbinieki

Privātkolekcionāri

Entuziasti

Izglītotāji

Novadpētnieki

Nevalstisko organizāciju dalībnieki

Mediju pārstāvji

- Mērķi - lai kultūras un zinātnes mantojums būtu vieglāk atrodamas, sasniedzams, lietojams, ilgtspējīgs
- Arhīvu, bibliotēku, muzeju, novadpētnieku, izglītības un kultūras iestāžu, institūtu, programmatūras piegādātāju, valdības un citu partneru sadarbība

- Kopējā un izvērstā meklēšana
- Meklēšana digitālajā un nedigitālajā saturā
- Pilnteksta meklēšana
- Meklēšana, izmantojot sinonīmus
- **Meklēšana, izmantojot ATS datus**
- Meklēšana, izmantojot tēmas

KOLEKCIJAS

[Apskatīt visas](#)

Attēlu kolekcija

Kolekcijā ietverti estampī, ekslibri, portreti, plakāti un atklātnes no Latvijas Nacionālās...

Kolekcija **14901**

Lauku dzīve stikla plašu negatīvos

20.gadsimta sākumā pēc agrārās reformas lielākie zemes īpašnieki bija latvieši un...

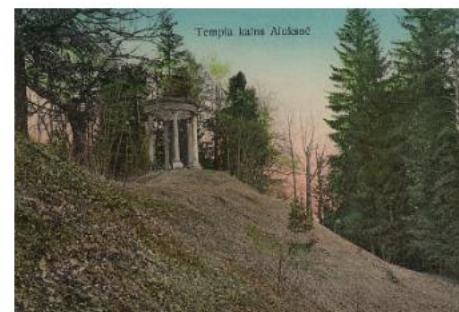
Kolekcija **113**

Krāsainā Rīga

Ceļojums laikā apskatot galvaspilsētu krāsainajās fotogrāfijās, kas tapušas no...

Kolekcija **76**

LNB Mākslas krājuma atklātnes

Latvijas Nacionālās bibliotēkas Konrāda Ubāna mākslas krājuma atklātņu kolekcijas izlasi vei...

Kolekcija **4878**

Latvija 16.-18. gadsimta kartēs

Kolekciju veido Latvijas Nacionālās bibliotēkas krājumā esošās senās kartes, kurās ietverta...

Kolekcija **154**

✕ [Izvēlies kategoriju](#) ▾

 Filtrs

Viss 154

Teksti 37

Attēli 52

Video 47

Audio 7

Priekšmeti 11

Pievienotie filtri
[Izdzēst](#) ✕

 ✕

Papildu meklējums

- ☐ Pilnteksta meklēšana ⓘ
- ☐ Diakrītiskās zīmes ⓘ
- ☐ Nelietot sinonīmus ⓘ
- ☐ Nedigitālais saturs ⓘ

Periods ▾

Virstips ▾

Piekluves tiesības ▾

Tips ▾

Atrasti 154 rezultāti (0.54 sekundes) ☆

Kārtot pēc [✓ atbilstības](#)

Sinonīms **Džemma Skulme** ietver **Džemma Lija Skulme**, Д. Скулме, Dž. Skulme, Д. О. Скулме, Džema Skulme, Дж. О. Скулме, Джемма Оттовна Скулме, Джемма Скулме, Дж. Скулме, Dz. Skulme, Dzemma Skulme, Dshemma Skulme
[Nelietot sinonīmus](#)

Tautas manifestācija "Par tiesisku valsti Latvijā" Mežaparkā, 07.10.1988. ; Latvijas Tautas frontes dibināšanas...

Starptautiskā tēlniecības un plastikas izstādes atklāšana. Darbi «Zvēriņš».

MĀKSLAS DIENAS - 85 : Programma

[Visi rezultāti](#)

Meklēšana ar ATS entītēm

Personas, vietas, institūcijas, notikumi, grupas, dzimtas

Q

venta

×

Izvēlies kategoriju

Q⁺ Izvē

Viss 14 627

Teksti 13 354

Attēli 626

Video 131

Audio 384

Priekšmeti 128

Venta, upe (Latvija un Lietuva)

Venta Kocere

Venta Vecumniece

Venta Vīgante

Ventis Sēlis

Ventas rumba (Latvija)

Vents Vīnbergs

Ventis Zilberts

Vents Sīlis

Vents Armands Krauklis

Vents Horsts

Vents Krauklis

Vents Zvaigzne

Vents Grīnbaums

Vents Veinbergs

VENTUS (jauniešu koris)

Vents Balodis

-12

Meklēšana ar ATS entītēm

- Uldis Ģermanis
- Uldis Briedis
- Uldis Pāže
- Kaspars Ģermanis
- Jānis Ģermanis
- +25

Klausīties

Atrasti 74 rezultāti (0.36 sekundes) ☆

Sinonīms **Uldis Ģermanis** ietver **Ulafs Jāņsons**, **Uldis Ģermanis**, **Ulafs Jansons**, **Улдис Германис**, **Uldis Ģermānis** [Nelietot sinonīmus](#)

Trimdas latviešu kultūras un sabiedriski politiskā dzīve

Rezultātu grupa 8 [Visi rezultāti](#)

Dr. Ulafa Jāņsona piebildumi un atzinumi / U. Ģērmaņa referāts

Skaņa - 1975

Uldis Ģermanis

Rezultātu grupa 2 [Visi rezultāti](#)

Uldis Ģermanis

Persona

Radīti objekti 17 Saistīti objekti 1

Dzimšanas / miršanas gadi: 04.10.1915 — 19.12.1997

Dzimums: vīrietis

Nodarbošanās: Vēsturnieks
Rakstnieks

Alternatīvās vārdformas: Uldis Ģermanis
Uldis Ģermānis
Ulafs Jāņsons
Ulafs Jansons
Улдис Германис

Vienādo objektu sasaiste

Vietalvas labdarības biedrības koris ar Andreju Jankavu, Juri Boru un Juri Kalniņu (Prātkopi)

Attēls - Ap 1870 Digitalizēts saturs

LNB no Rakstniecības un mūzikas muzeja saņemts komentārs: "Starp citu, datējumam vajadzētu būt 1871. gada maijam – uz Vietalvas Dziedātāju biedrības gada jubileju, kad barona meitas dāvināja pašu šūdināto karogu. Tā rakstīts arī novadpētnieka Andra Rūtiņa interneta

[Lasīt vairāk](#)

Origināla radīšanas datums: Ap 1870
Fiziskais datu nesējs: Papīrs
Origināla glabātājs: Latvijas Nacionālā bibliotēka
Origināla identifikators: LNB RX4, 2, 5, 2.lp.
Nodaļa, kurā atrodas oriģināls: Letonikas un Baltijas centrs. A.Apiņa Reto grāmatu un rokrakstu lasītava
Tips: Fotografija
Resursa virstips: Attēls
Apjoms: 1 fotogrāfija 20 × 24 cm
Ir daļa no:

Saistība ar:

- > Vietalvas Dziedātāju biedrības dibinātāji Odzienes pilī 1870. gada 10. maijā - 1870 (Fotogrāfija)
- > Vietalvas vīru koris ar diriģentu Juri Kalniņu - 1873-06-01 - 1873-06-30 (Fotogrāfija)

Atrodas kolekcijās:

- > Latvijas kultūras vēsture attēlos. Sērija A: Portreti (Kolekcija)
- > Attēli (Kolekcija)

Vietalvas Dziedātāju biedrības dibinātāji Odzienes pilī 1870. gada 10. maijā

Attēls - 1870 Digitalizēts saturs

Vietalvas Dziedātāju biedrības dibinātāji pēc pirmā koncerta Odzienes pilī 1870. gada 10. maijā (pēc vecā stila). VDzB dibināšanas iniciators un kora diriģents bija jaunlatvietis, Vietalvas draudzes skolas skolotājs Jūris Kalniņš, biedrības priekšnieks bija Vietalvas muižas pārvaldnieks

[Lasīt vairāk](#)

Tēma:

- > Fotografijas
- > Vīrieši
- > Biedrības
- > Koru kolektīvi

Origināla radīšanas datums: 1870
Fiziskais datu nesējs: Fotopapīrs
Origināla glabātājs: Andris Rūtiņš
Tips: Fotografija

Vietalvas vīru koris ar diriģentu Juri Kalniņu

Attēls - 1873-06-01 - 1873-06-30 Digitalizēts saturs

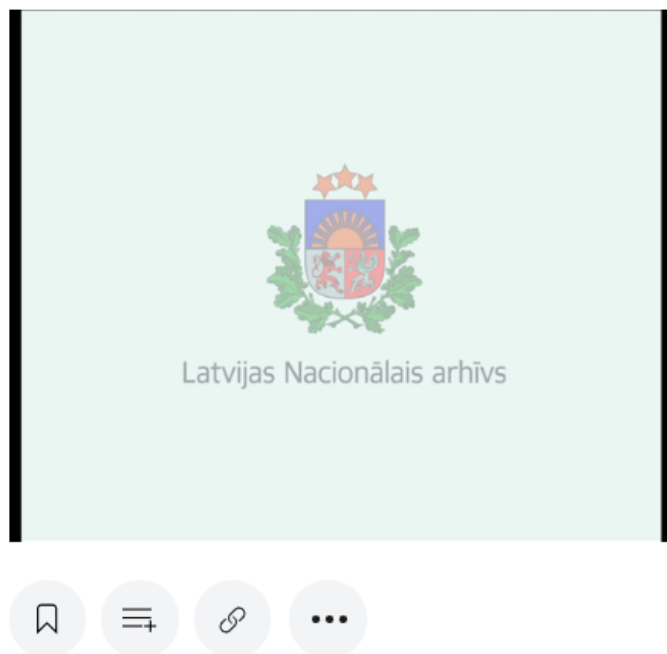
Vietalvas vīru koris ar diriģentu Juri Kalniņu (pseidonīms Prātkopis) 1. Vispārējo latviešu Dziesmu svētku laikā.

Tēma:

- > Kalniņš, Jūris, 1847-1919

Origināla radīšanas datums: 1873-06-01 - 1873-06-30
Fiziskais datu nesējs: Fotonegatīvs
Origināla glabātājs: Latvijas Nacionālais arhīvs. Latvijas Valsts kinofotofonodokumentu arhīvs
Origināla identifikators: LVKFFDA_F1_6225P
Tips: Fotografija

Iespēja atvērt digitālo objektu saistītā sistēmā

Uztuptēva pēdējie piedzīvojumi Rīgā

▶ Kustīgs attēls - 1924 ◯ Digitalizēts saturs

Laucinieka Uztuptēva piedzīvojumi Rīgā. Jaunatnes Sarkanā Krusta un Vērmānes dārza loto kluba reklāmfilma. Lomās: Roberts Vizbulis (Uztuptēvs), Ella Jēkabsone (viņa sieva). Uzņemtas arī citas filmas par Uztuptēvu, kuras nav saglabājušās.

Līdzradītājs:	> Vizbulis, Roberts, 1881-1960, kinorežisors, scenārija autors
Tēma:	> Spēlfilmas
Oriģināla radīšanas datums:	1924
Fiziskais datu nesējs:	35 mm kinolente
Oriģināla glabātājs:	Latvijas Nacionālais arhīvs. Latvijas Valsts kinofotofonodokumentu arhīvs Kinofilma
Tips:	Kustīgs attēls
Resursa virstips:	
Apjoms:	00:20:52 Daļas: 2 melnbalts Pozitīvs, starppozitīvs, kontratips Skaņa: nav
Alternatīvais nosaukums:	Vater Ustups letzte Abenteuer in Riga
Izdevējs:	Dzintarfilma
Atrodas kolekcijās:	> Redzi, dzirdi Latviju

Autortiesības

Ir aizsargāts ar autortiesībām

Pieļaušanas tiesības

Pieejams tīmeklī (bez iespējas lejupielādēt)

Atvērt saistītā resursā

- 🔗 redzidzirdilatviju.lv
- 🔗 Digitālo objektu krātuve

Daudzvalodība

- Daudzvalodu saskarne
- Integrēts automātiskās tulkošanas rīks metadatu tulkošanai

DIGITAL LIBRARY
OF LATVIA

LV|EN Login

Menu

WHO SEEKS - FINDS

 Search

Choose a category ▾

 Advanced search

The repository of Latvian cultural and scientific heritage

 Text

 Images

 Video

 Audio

 Objects

WE RECOMMEND

RESTORED
LATVIAN FILMS

The collection of restored feature films includes films from the Golden Fund of Latvian Cinema in a wide

The Lutheran Church of Skrunda. Altar

 Image - 1930 Digital content

Metadata is machine translated. [Do not translate](#)

The Lutheran Church of Skrunda was built in 1567. It burns down in 1619. A new church is being built in 1673. In 1711, the church was destroyed by Swedish troops. Later, a small church is raised from a tree in the pastor's manor. In 1750, the reconstruction of the destroyed

[Show more](#)

Subject:	Fotogrāfijas Altāri Skrundas evaņģēliski luteriskā baznīca
Date created:	1930
Format medium:	Photo paper
Location organization:	Latvian National Library
Location code:	0416 Skrunda
Location department:	The Centre of Latonica and the Baltic. Baltic Central Library Collection
Type:	Photograph
Main Type:	Picture
Format extent:	1 photograph

Reģistrēta lietotāja iespējas

- Grāmatzīmes, izlases, meklējumu vēsture un saglabātie meklējumi
- Pirkumu grozs un pirkumu vēsture
- Digitalizācija pēc pieprasījuma

 DIGITĀLĀ
BIBLIOTĒKA

LV|EN   Jana Ķikāne Izvēlne

Sveiki Jana Ķikāne

[Grāmatzīmes](#) [Manas izlases](#) [Meklējumu vēsture](#) [Saglabātie meklējumi](#) [Pirkumu vēsture](#)

Grāmatzīmes

62-Ērgeme

 Attēls

Ērgeme. Meitenes

 Attēls - [193-]

Ērgemes dzelzceļa stacija

 Attēls - [193-]

Pasūtījumu grozs

Pasūtītāja vārds *

Jana Ķikāne

E-pasts *

jana.kikane@gmail.com

Kontaktālrūnis

Juridiska persona

☐

Saglabāt

Tips	Nosaukums	Autors
Karte	Rīga mit der Umgegend im J. 1621	
Karte	Latvija	

Pasūtīt

Iztīrīt grozu

+ Pievienot jaunu pieprasījumu

Izglītojošā sadaļa "Uzzini"

- Mācību materiāli un instrukcijas
- Informācija nozares profesionāļiem
- Lietotāju atbalsta informācija

UZZINI

Vienkopus pieejami izglītojoši materiāli, digitālo kolekciju un citu resursu lietošanas instrukcijas, kā arī informācija kultūras mantojuma digitalizācijas procesā iesaistītajiem profesionāļiem.

Filtrs

<

Tēma

>

☐ Digitalizācija (6)

☐ Digitālā kolekcija (3)

☐ Kultūras kanons (3)

☐ Periodika (2)

☐ Reģistrēts lietotājs (2)

Rādīt visus (30)

Formāts

>

Autors

>

Viss 33

Mācies 4

Instrukcijas 2

Profesionāļiem 7

Pedalties 2

Aktualitātes 4

Atbalsts 14

Atrasti 33 rezultāti

Kārtot pēc nosaukuma >

MĀCIES

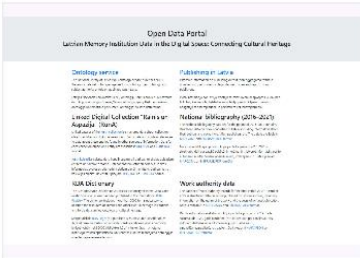
"Bēthovens. Orbits" izstādes materiāli

Pieejami materiāli 19

ATBALSTS

Atbalsts lietotājiem

PROFESIONĀLIEM

Atvērto datu portāls

ATRODI VĒL

Latvijas kultūras un atmiņas institūciju veidotas
digitālās kolekcijas, izstādes un citi vērtīgi resursi

DIGITĀLĀ KOLEKCIJA

VIRTUĀLĀ IZSTĀDE

CITS

"Latvieši pasaulē" fotogrāfiju krājums

Latviešu kopienas ārpus Latvijas pastāv jau gandrīz 200 gadu, joprojām saglabādamas latvisku dzīvesveidu un kultūru. Šie latvieši kopš fotogrāfiju laikmeta sākuma ir iemūžinājuši savas gaitas ārpus Latvijas fotogrāfijās, kas laika gaitā ir kļuvušas ne tikai par dzimtas, bet arī visas latviešu kopienas unikālām vēstures liecībām.

Ainavu dārgumi

Ainavu dārgumi ir vietas un teritorijas Latvijas laukos, ciemos un pilsētās, kas tiek uzskatītas par īpašām Latvijas vērtībām, neatkarīgi no to aizsardzības statusa un diženuma. Tās ir ainavas, kas apstādina ikdienas steigu un ko vēlamies piedzīvot atkārtoti. Tās satur īpašu vēstījumu, ko vēlamies ierakstīt Latvijas vēsturē un nodot bērniem un mazbērniem.

Aizvestā bibliotēka, rekonstruētā bibliotēka

Virtuālā izstāde veltīta bijušajai Rīgas jezuītu kolēģijas bibliotēkai, kas tika pārvietota kā kara laupījums. Bibliotēku sāka veidot jezuīti 1583. gadā. Poļu-zviedru kara laikā (1601-1629) Rīgu ieņēma zviedru karaspēks, bibliotēka kā kara laupījums tika pārvesta uz Zviedriju.

Brāļu draudzes (rok)raksti

Kolekcijā ietverti vēsturiska, biogrāfiska un reliģiska dažādu žanru hērnhūtiešu oriģinālsacerējumi, tulkojumu pārstrādājumi un noraksti, kurī tapuši no 18. gs. vidus līdz 19. gs. sākumam

Cita Sibīrija – latviešu ciemi Timofejevka, Lejas Bulāna, Sukinava

Izstādē «Cita Sibīrija – latviešu ciemi Timofejevka, Lejas Bulāna, Sukinava» apkopoti 2015. gada ekspedīcijas iespaidi un rezultāti, sniedzot ieskatu triju Sibīrijas latviešu ciemu dzīvē un vēsturē. Timofejevka, Lejas Bulāna un Sukinava ir ciemi Sibīrijā, kuros latvieši dzīvo jau vairākās paaudzēs un kur vēl jo projām skan latviešu valoda.

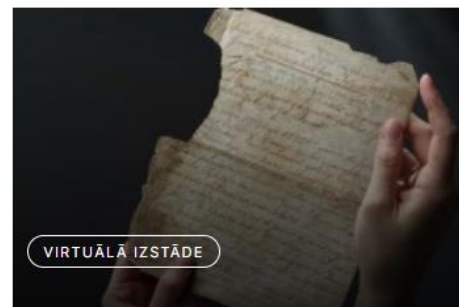
Dieva putniņi

Dziesmu svētku krātuve

Grāmatu portāls

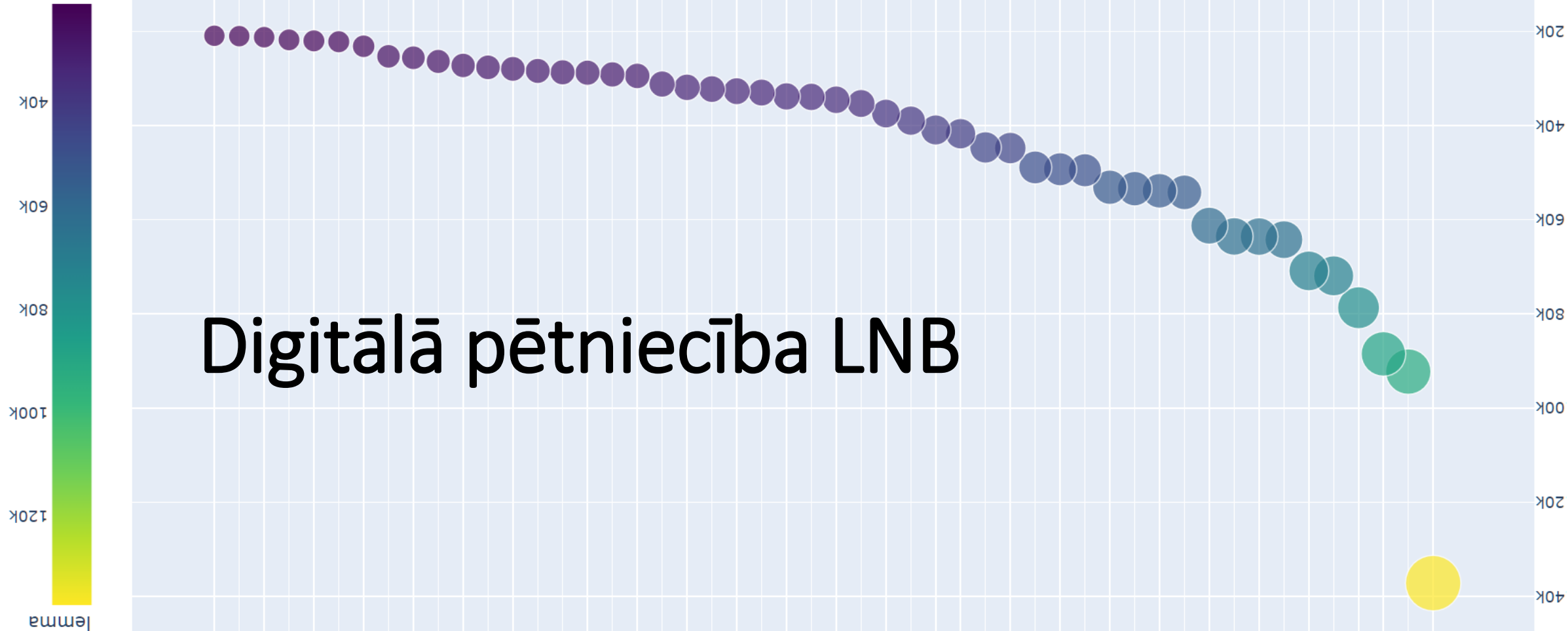
Hērnhūtiešu rokraksti

Industriālais mantojums

Digitālā pētniecība LNB

vakars priekša vārds rīts gods miers aprīķis valsts grāmata lauks spēks ļaudis saimnieks daļa iela mācītais rublis krievs zirgs ceļš mārds baznīca kars mīns tauta muiža puse roka draudze nams latvietis pilsēta cilvēks biedrība skola miņa bērns dievs kungs nauda vieta māja darbs lieta zeme tiesa diena pagasts laiks gads

Digitālā teksta analīze

1. Datu kopas .txt, .xml, .json formātos pēc pieprasījuma (grāmatas un periodika)

dh@lnb.lv

2. Analīze un vizualizācija Jupyter Notebook programmēšanas vidē

<https://lab.lnb.lv/>

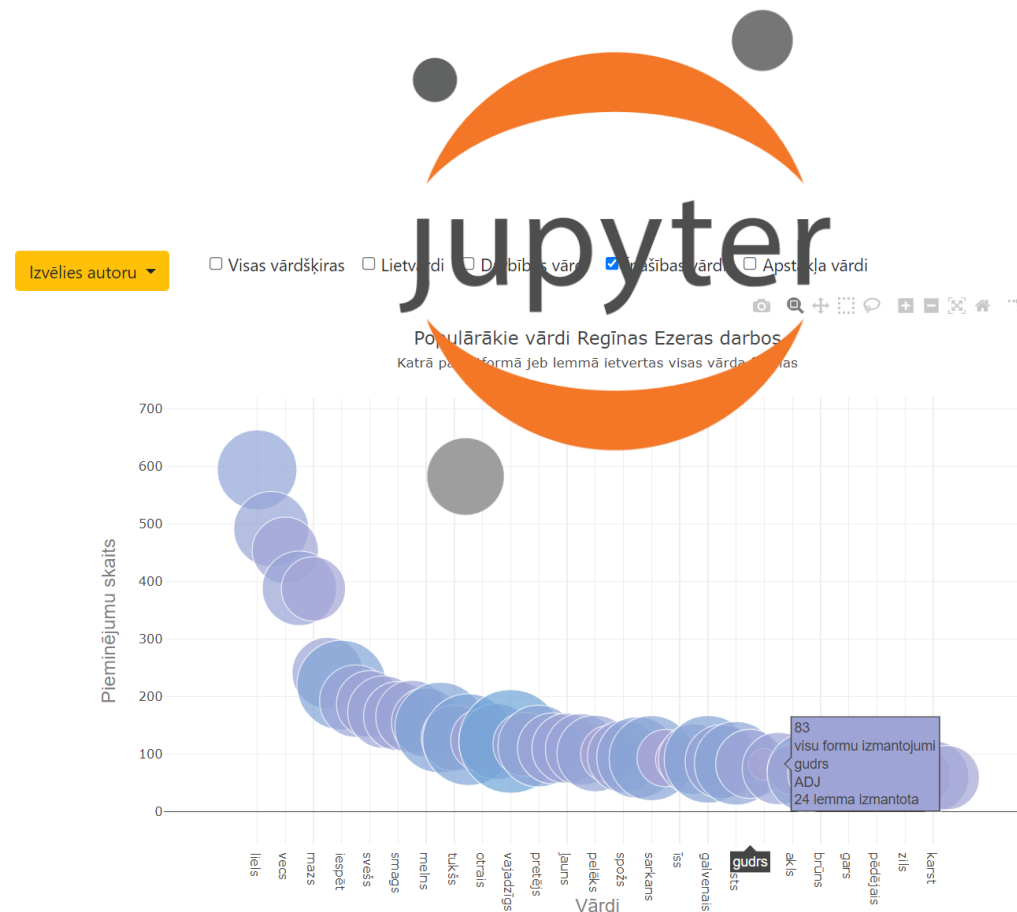
3. Teksta analīzes demonstrācijas rīks
Latviešu Prozas Skaitītājs

<https://proza.lnb.lv/skaititajs/>

4. Korpusu analīze NoSketch platformā

<https://nosketch.lnb.lv/>

```
44 </revisionDesc>
45 </teiHeader>
46 <text><body>
47 <div type="chapter"><head>1.</head>
48 <p>Ārīgas bedrainajā sānu ielā, kuru apdzīvo žīdi un strādnieki, šodien savāds gaiss
apkārtņi tik jauka, kairinoša cepeša smarža! Tur pie zemā valējā loga divi žīdu kurpr
kairinošo gaisu, šai mājelei turpat blakus atrodas bārdzīņa darbnīca, izkārtne pie
ļaudis steidzas, likt noskūt bārdas vai apciņrt matus. Bet te viens otrs deguns, saj
parādību, paliek uz ielas stāvam. Baznīcas pulksteņi iekšpilsētā un tepat no tuvējām
zvani zvana ikkatru svētdienu tik svinīgi, tomēr no tāda jauka, smaržojoša gaisa nav
49 <p>Ikvienš sajūt ko ārkārtīgu, ko neparastu, ko sevišķu. It labi zināms, ka te tuvier
te ļaudis apkaimē viens otru it labi pazīst un pārzina, ko katrs iespēj un ko katrs s
```


LU AiLab un Latvijas Nacionālās bibliotēkas platformas teksta korpusu analīzei

<http://www.korpuss.lv/>

<https://nosketch.lnb.lv/>

FREE CORPORA

Latvian	Rainis	1,599,773 words	OPEN
Latvian	Sieviešu īsproza 1893-2002	925,189 words	OPEN
Latvian	Pandēmijas Dienasgrāmatas 2020-2022	565,333 words	OPEN
Latvian	LatSenRom 1879-1920	3,676,037 words	OPEN
Latvian	LatSenRom 1921-1940 (sagatavošanā)	2,750,681 words	OPEN
Latvian	Latviešu Avīzes - 2022-09-28	35,776,883 words	OPEN
Latvian	Karogs	48,711,882 words	OPEN
Latvian	Literatūra un Māksla	52,739,311 words	OPEN
Latvian	Latviešu 20. gs. dzejas korpuss (1920-1999)	3,134,335 words	OPEN
Latvian	Bērnība	4,608,141 words	OPEN
Latvian	Tēvija	15,605,974 words	OPEN
Latvian	Cīņa	184,909,081 words	OPEN

Latviešu valodas tekstu un runas korpusi Korpusi Par korpusiem

Populārākie korpusi

LVK2018

Līdzsvarotais mūsdienu latviešu valodas tekstu korpuss
2016–2018, 10 milj. vārdlietojumu

[Vairāk informācijas](#)

[Meklēt korpusā](#)

MuLa

Mūsdienu latgaliešu tekstu korpuss
2011–2013, 1 milj. vārdlietojumu

[Vairāk informācijas](#)

[Meklēt korpusā](#)

LaVA

Latviešu valodas apguvēju korpuss
2018–2021, 100 000 vārdlietojumu (plānotais apjoms)

[Vairāk informācijas](#)

[Meklēt korpusā](#)

LVTB

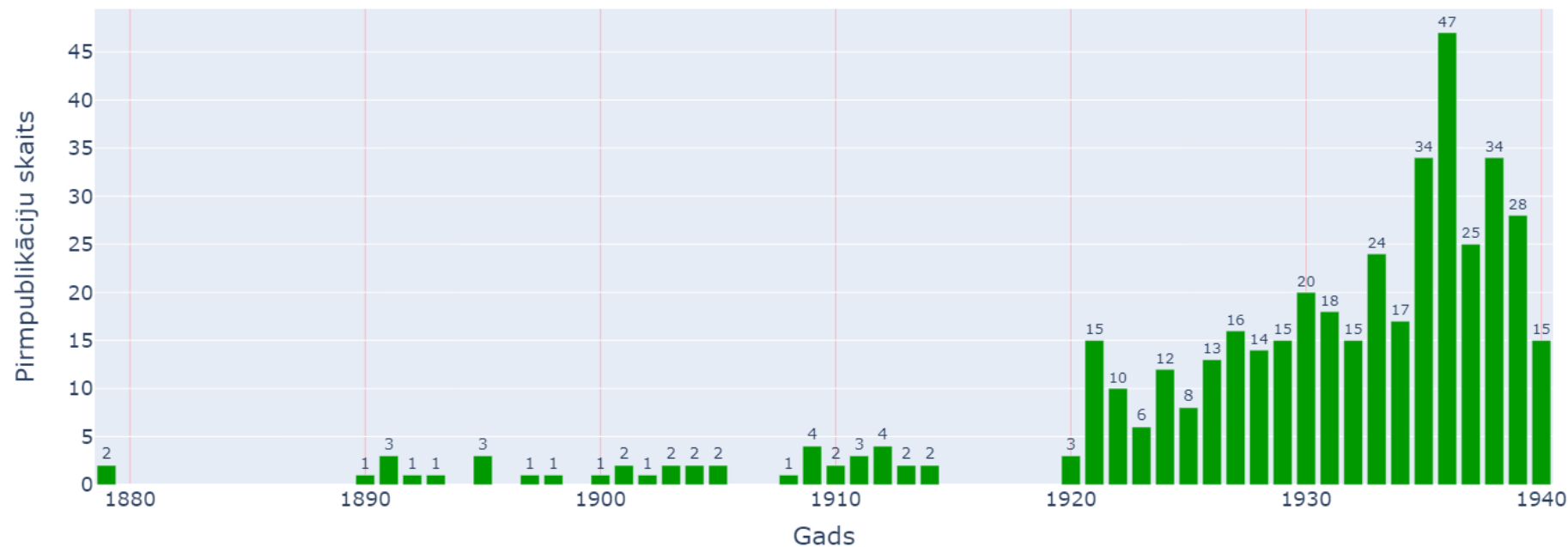
Latviešu valodas sintaktiski marķētais korpuss
2010-2019, 13 643 teikumi (220116 tekstvienību) (v2.5)

[Vairāk informācijas](#)

[Meklēt korpusā](#)

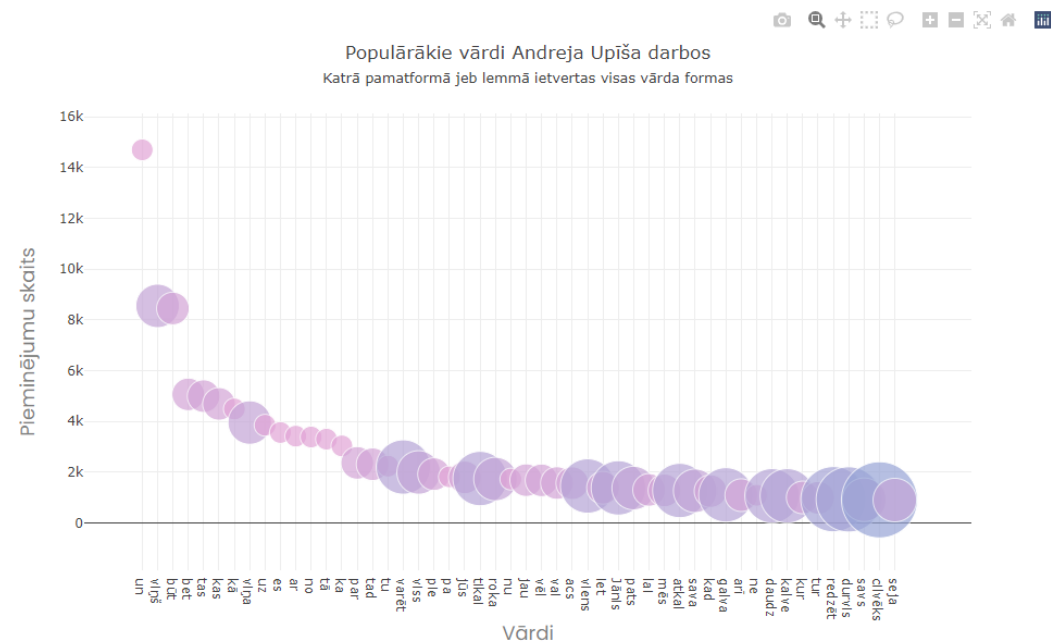
Latviešu Senāko romānu korpus: LatSenRom (1879-1940)

- Visi romāni, kas grāmatas formā izdoti līdz 1940. g.
- Priekšroka pirmizdevumiem
- Tekstu normalizācija: burtveidoli, ortogrāfija
- Optiskās atpazīšanas kļūdu labošana

Latviešu prozas skaitītājs

teksta analīzes iespēju demonstrācijas vietne

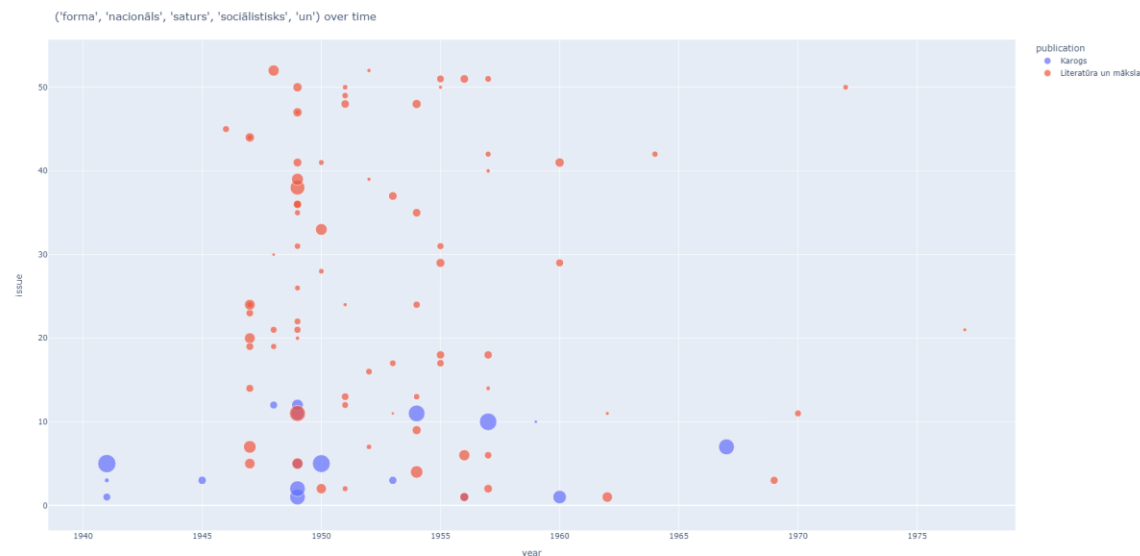
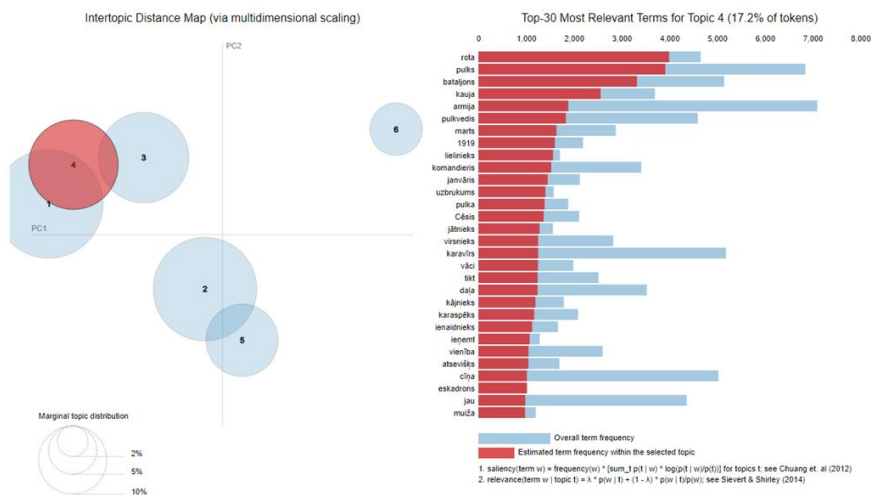
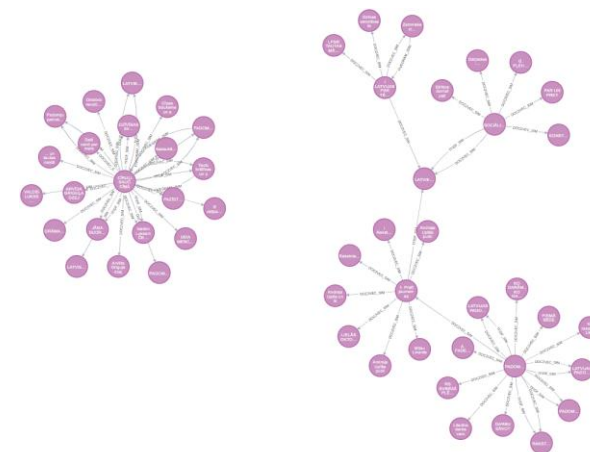

Lejupielādēt 1000 biežāk lietoto vārdu sarakstu

- ☒ Visas vārdšķiras ☐ Īpašības vārdi ☐ Adpozīcijas ☐ Apstākļa vārdi
☐ Palīgdarbības vārdi ☐ Sakārtojuma saikņi ☐ Determinētāji ☐ Izsaukmes vārdi
☐ Lietvārdi ☐ Skaitļa vārdi ☐ Partikulas ☐ Vietniekvārdi
☐ Īpašvārdi ☐ Interpunkcija ☐ Pakārtojuma saikņi ☐ Simboli
☐ Darbības vārdi ☐ Citi

Periodikas korpusi: *Karogs, Literatūra un Māksla, Latviešu Avīzes, Latvijas Kareivis* u.c.

- Tematu modelēšana (LDA)
- Vienādo un līdzīgo fragmentu atrašana
- Saistīto dokumentu tīklu vizualizācija Neo4J platformā

Paldies!

Rakstiet mums – dh@lnb.lv

Meklējiet Digitālās humanitārās zinātnes Latvijā:

